

ΑΓ^ε Τ^ο ΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ Γ'.

ΒΡΑΔΙΑΣ.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΧΑΘΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΗΤΣΙΟΣ

ΣΕΛ. 168 (ά.) Μεγάλη διαφορὰ ἐμφιλοχωρῆ μέταξὺ τὰς δόξας τῶν φιλοσόφων περὶ τῆς ἀτμοσφάρας τῆς Σελήνης, ἃς τρόπου ὅπερ δὲν ἔναι παρὰ πᾶσι δεκτὸν ἂν ή Σελήνη ἔχῃ ἀτμοσφάραν, ή ἂν δὲν ἔχῃ παντελῶς. Οἱ παλαιοὶ θέλεν ὅτι δὲν ἔχει ποσῶς, καὶ σὺν αὐτοῖς πολλοὶ τῶν νεωτέρων, ἐξ ὧν ἔναι καὶ ὁ περίφημος Οὐϊγένσιος, ὃς τις παντελῶς ἀναιρεῖ τὴν ὑπαρξίην τῆς σεληνιακῆς ἀτμοσφάρας ἐν τῷ β'. βιβλίῳ τῆς Κοσμονοολογίας του, καὶ ὁ Αὐρούρος Καῦλαν ἐν τῷ ἴ. μαθήματι τῆς Αὐρούρας του. Άλλοι νεώτεροι ὅμως δὲν φρονεῦ ἀπαρκλάκτως τὸ αὐτό, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τέτων μεγάλη ἐνυπάρχει διένεξις. Οὐδὲ περίφημος Μαράν περὶ τὰ τέλη τῆς περὶ Βοράς Εώας πραγματάστη ἀποδικνύει ἰσχυρότατα, ὅτι ὅδεν ἄλλο τόσον παραλόγως συνάγεται, ὡς οἱ λόγοι ὅπερ μέχρι τοῦτο ἐπρόβαλλαν διὰ τὰ ἀποδείξει τὴν Σελήνην γεγυμυσθεῖην πάσις παντελῶς ἀτμοσφάρας. Οὗτοι δέργεται παρὰ πολλῶν κατὰ τὰς γεωτέρας παρατηρήσεις ὅτι η Σελήνη ἔχει ἀτμοσφάραν, καὶ ἀκολέθως ἐπεται νὰ ἔχῃ ἀνέμες, βροχάς, καὶ ἐφεξῆς τὰ ἄλλα ἀναγκαῖα μετέωρα. Οὐρανοί: Εώας: καφέ. γά. περὶ Σεληνογραφίας. Οὐσοι τῶν νεωτέρων θέλεν τὴν Σελήνην

περικυκλωμένην ἀπὸ ἀτμοσφαίραν θεμελίωσι τὴν δόξαν των
Ἄς τὸ ὅτι ἡ τὰς ὄλομερᾶς ἐκλάψας τῇ Ήλίῳ βλέπειν τὴν
Σελήνην περικυκλωμένην ἀπὸ ἣνα Δακτύλιον φωτανὸν πα-
ράδηλου μὲ τὴν περιφέρειά της. Αὐτὸς ὁ Δακτύλιος πα-
ρετιρήσῃ ἡς τὴν Λόυδραν, καὶ ἀλλαχῇ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκ-
λάψῃ τῇ αὐτῇ ἔτει.
Οὐ Κέπλερ λέγει ὅτι αὐτὸν τὸν
Ζδιον τὸν ἄδαι καὶ ἡς τὴν Νεάπολιν, καὶ Αἴνβερ ἡς τὴν
ἐκλάψιν τῶν 1605. Οὐ περίημος Ούόλφιος τὸν παρ-
εῖρησεν ἡς Δεκτίαν ἐν τῇ ἐκλάψῃ τῇ 1706: ἀλλοι δὲ δι'
ἀλλων παρετιρήσεων διαφίλουντες τὴν δόξαν αὐτήν. Ὡρ:
Σγκ: Μεθ: Αἴρεσφ. Lune.

ΣΕΛ. 17C (β'). Τὰ πάντα ἐν κινήσει, ἀξιωματικῶς οἱ
πάντες τῇ νῦν αἰώνιος υπερχάσις τῆς φύσεως ἐρευνηταὶ δοξά-
ζεσιν. Εἰκαδὴ καὶ ἡσιώδης ἴδιότης τῆς ὥλης ἡ κίνησις,
ποδοί δὲ μάλιστα ἐφθασαν νὰ ὀριοθογύσουν καὶ ἡσιῶδες
εοιχάσιν τῆς ὥλης τὴν κίνησιν, χωρὶς τῆς ὅποιας ἔτει δύ-
ναται νὰ ὑπάρχῃ ἀποδύτως ἡ ὥλη. Αὐτὴ ἔναι ἡ τελε-
τῶν ανακαλυφθεῖσα παρὰ τῇ μεγάλῃ Νεύτωνος μεγίση
ἀλήθεως τῆς φύσεως. Εἰκανος πρῶτος ἐπενόησε, καὶ ὅλη
δι' ὅλης ἡ φύσις ἀποδικνύει ὅτι ὅλα τὰ μόρια τῆς ὥλης
φέρεσσιν ἐκ φύσεως ἐντετυπωμένην ἐν ἑαυτοῖς μίαν μυσικὴν,
ἡσιώδη ὄμιλος καὶ ὅχε ὑποδετικὴν κίνησιν, δι' ἣς ἐκαῖσου πρὸς
τὸ ἀλλο τάνικα καὶ ἐπεκτάνεται. Όλα λοιπὸν ἐνδομύχως
κινεῦται, καὶ διὰ τῆς κινήσεως ὅλα γεννῶνται, ὅλα ὄργα-
νίζονται, ὅλα διαλύονται, καὶ κατὰ διέξοδον μεταβαθμό-
ίεναι διαπονίζονται ἡς τὸ μέγκα σύνημα τῆν ὄντων.

Ἄν τον ἐνδεχόμενον (λέγει ὁ φιλόσοφος τῆς φύσεως Τόμος ἀ: μέρος ἀ: ἀριθμῷ δ:) νὰ ἔξαρε οὐκέτι κανένα σῶμα ἀπὸ τῆς γενικῆς υόμετρης τῆς κινήσεως, ἢ τοιάτη ἔξαρεσσις ἔπειταν ἀποδοθῆ μόνου ἡς τὰ ἐντελῶς σκληρὰ σώματα; ἐπειδὴ καὶ οὐλη φαίνεται ὅτι κινεῖται δυνάμει τῇ ίδίᾳ της ὀλατηρίᾳ, ὅπερ δέ τοι τῆς δυνάμεως ὅπῃ πλησιάζει τὰ μετακρυστικά μόρια διὰ νὰ τοῖς δώσῃ τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀρνοληκίας καὶ ἀντενεργύας. Εἴν σῶμα ὅμως ἐντελῶς σκληρὸν θύμιτο εἴναι ὅν κατὰ φαντασίαν. Καὶ ὁ Καρτέσιος ὅπῃ ἀκαμπτρεῖ τῆς υόμετρης τῆς κινήσεως, ὅμοιάζει ἡς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν μὲ τὸν σχολιακὸν ἐκάινου τῇ Κεραυνίᾳ ὅπῃ ἀναμετρεῖ τὰς σωματικὰς ἀναλογίας τῇ Μωακεδονικῇ ἀγγείλει ὅπῃ ἔχει ἐβδομῆντα χιλιάδες καφαλάς. Καλύτερος ὅμως φυσικοὶ ἀσυγκρίτῳ λόγῳ ἀπὸ τὸν Καρτέσιον ἀπέδειξαν, ὅτι ἂν ὑπῆρχον σώματα ἐντελῶς σκληρά, δὲν ἔχονται τοποιστέρον, ἀντὶ μόνου ἓνας κυβικὸς πᾶς ἀπὸ αὐτὴν τὴν οὐλην διὰ νὰ ἐιποδίσῃ τὴν κίνησιν τῷ παντός.

Η τοπικὴ κίνησις, δηλαδὴ ἐκάνη ὅπῃ μετακομίζει ὅν σῶμα ἀπὸ ἕνα τόπου ἡς ἄλλου ἓνας ή μόνη ὅπῃ προσβάλλει ἡς τὴν ὄρασθαι μας, ὡς τόσου αὐτὴ ἓνα μία ἀρχὴ προσδιωρισμένη, ἀλλ' ἐνυπάρχει ἡς ὅλα τὰ μόρια τῆς οὐλης. μία ἐνδόμυχος κίνησις ὀφελομένη ἡς τὴν ίδίαν των ἐνέργειαν, ἢ ὅποια γίνεται αἰσθητὴ διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων της ἡς τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἀναγνῶν ὅλα τὰ ποικίλα φαινόμενα τῷ παντός.

Αὐτὴν ἡ ἐνδόμυχος κίνησις δὲν ἔναις παυτελῶς διὰ τοῦ
φιλόσοφος ἐν ᾧ κατὰ φαντασίαν. Διατὸν διναὶ βράχοις
εἰς φάνηται μὲν ἀκίνητος, βάλτε ὅμως μεταξὺ ἐκάνυνται τοῖς
ἐδάφεσιν ὅπερ τὸν βασικὸν χέρισθε, καὶ θέλητος τὸ ίδιον συ-
τριμμένου. Ήντο γάλα αὐτὸν τὸν βράχον ἀπὸ τὴν ὄλοιμό-
λιπάντε, καὶ αφισάτον καὶ ἐαυτὸν μόνον, καὶ μετὰ σα-
ράντα μίνυας δὲν θέλει μάνη ἐξ αὐτῆς ὑπερ εἴναι ἀτομα.

• • • • • • Οὗτοι δὲ τὰ σώματα συμπήγυνται, ζωο-
ποιούνται, καὶ μεταμορφώνται ἀπὸ τὰς ἀμετατρέπτης νόμους
αὐτῆς τῆς κινήσεως. Εἴ εἰτιας τῆς δυνάμεως αὐτῆς τῆς
ἀρχῆς τῆς ἐνεργείας ἡ ἐδική μας σφάρα ἔναις μία εἰκὼν κι-
νημάτων, ἐν τῇ κατὰ συνέχειαν ἀλληλοδιαδόχως ἐπέρχονται
εἰς γενέσις καὶ φθοραὶ, εἰς συνδέσμους διαλύσεις. Ως δὲ ἂν ἡ
ὑλὴ ἐπιπλευνεῖν τοις λεπτὸν ἀπὸ τῆς νὰ κινῆται, οὐδελατε πάσην καὶ
ἀπὸ τῆς νὰ διναι τὴν ὑλην, καὶ τὸ πᾶν ἀνθρώπου ἡδελεν ἐξαφανισθῆ.

Εἴκασον λοιπὸν σῶμα τῇ φύσεις πέφυκεν, ἀναγκαῖος καὶ
ἀκαραιτήτως φέρει τὸν ἐαυτῷ τὴν ἐνδόμυχον κίνησιν, ἀπὸ
τὴν ὄποιαν διναι ἐξηρημένου μόνου ἐκάνιο ὅπερ δὲν ὑπάρχει.

ΣΕΛ. 174 (γ) Αἴξιος ἀπορίας διναι ὁ τρόπος ὅπερ ὁ
Φουτενὲλ πάζων διαλεκτικῶς μεταχειρίζεται. Όταν θέ-
λῃ νὰ προτάνη καμιάνη ιδέαν κανοφανῆ καὶ παράδοξην,
ἔξαφνα τὸν βλέπει τινὰς καθωπλισμένους μὲ μύρια ἐξ
ἀκηχάνων ἐπιχειρήματα, τὰ ὅποια ὡς κεραυνὸς ἀκοντίζει
ἐναυτίου κάτε τονταίς ἀντιρρήσεως πρὸς σύζαστου τῆς
ἰδίας τε δόξης. Όταν δὲ πάλιν θέλῃ νὰ δάξῃ τὸν συνε-
σαλμένου, καὶ τρόπον τινὰ νὰ ἐπιμάνῃ μὲ τὰ ὄρια τῆς ἀν-

δρωτάς τρόπα, τὸν βλέπετε καὶ καταργῆτε λόγυς, καὶ ἀποδέξας, καὶ ἐπιχαιρήματα, καὶ ἀνασκαῦσα τὰ ἄπερ ἀλλαχθὲ ἐπεχειρίδη νὰ κατασκαύσῃ. παραδίγματος χάριν, ὅταν ἡδέλησε νὰ προτάνη τὸ παράδοξον συμπέρασμα τᾶς, ὅτι ἔπειται κανένας καιρὸς νὰ ἀκολεύσῃ συναναγροφὴ μεταξὺ Σελήνης, καὶ Γῆς, πραγματωόμενος τέτοιο ἵστας διὰ νὰ δώσῃ ἴδειαν τῆς ἀερογεωτικῆς, ἐπεσώρευσεν βανὰ ἐπιχαιριμάτων ἐπάνω ὡς ἐπιχαιρήματα ὡς ὁ παρὰ Λεκιανῷ Οἰκουρίκες ἀρχιτέκτων, ὡς καὶ ὑπὲρ πιθανὸν τὸ πρᾶγμα ἀπέδημεν. Εἴπηται δὲ αὖτε μὲ τὸ γὰρ μὴν ἔχεν ἀρχετὰ διδόμενα, ὡσαν δὲποτὲ οὐ τᾶς τότε καιροῦ τέχνη τᾶς πετρᾶς τούτου ἔτι ἐν σπαργάνοις ἀτελεῖσάτη, μέτε διὰ νὰ μὴν φανῇ μέχρι τέλεις γέλωτα ὀφλισκάνων ὡς τὸν καὶ ἔνα αρχισερ ὅχι μόνον νὰ ἐπιφέρῃ ἐπιχαιρήματα διὰ νὰ ἀναρτέσῃ τὰ πρῶτά τε πιθανολογήματα, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀγωνίζεται διὰ νὰ ἀποδέξῃ τὸ πρόβλημά τε ἀδύνατου. Μὰ ἂν ἀλλος τινὰς παίρων μὲ αὐτὸν, καθὼς ἐκάπος ἡδέλησε νὰ πάγκη πρῶτος μὲ τὰς ἄλλας, ἐναγκαλισθῇ τὴν παράδοξον πρότασίν τε, τάχα δὲν ἥμπορει νὰ εὕρῃ λόγυς διὰ νὰ τὸν παραχαλίσῃ, μὲ τρόπου ὁποτὲ νὰ τὸν κάμη ἀκούτας οὐδὲ πιεύσῃ ὁκάνο ὁποτὲ ἀσεῖχόμενος ἥγωνίζετο νὰ κάμη νὰ πιεύσῃ οἱ ἄλλοι; Αἲς ὑποδέσμωμεν, λόγυς χάριν, ὅνα Μογκλοφίε (δὲν βλάπτει μοὶ φάνεται ὅνα τοιῶτον σπεδαῖον παγνίδι) ὁποτὲ νὰ ἀναζωοθῇ τὴν πιθανολογίαν, καὶ τὰ κατέβημας τὸ ξάδιον διὰ νὰ ἀντιπαλεύσῃ τὸν παλίμβυλον ἀεριγματήν Φουτευὲλ, ἐπαναλαμβάνωντας τὸ πρῶτον ἐκάμην πρόβλημα. Αὐτὸς θέλει τὸν ἐρωτήσα, διατί Φουτευὲλ ἐμετανόησε, καὶ τὰ μῆτα μεταδρεψάμενος παρηγήνεις ἀπό

τὴν διᾶδειν τὴν προβλήματός σε; τὸ μεταξὺ Σελήνης καὶ Γῆς
μέγα διάσημα σὲ ἐφάνη ἀνυπέρβατος δυσκολία καὶ ἀκειφε-
ρώδης; μὰ δὲν ἔνθυμασαι ὅτι καὶ τὸ ἀχανὲς πέλαγος τῷ
Ωκεανῷ ἐφαίνετο ἀξιάτλευσον καὶ ἄβατον ἡς τὰς Αἰγαίωνά-
τες, καὶ ὅτι οἱ ἄγνοικι τῶν πραγμάτων δεῖχνει τὰ μικρὰ
μεγάλα, δισχερέστατα τὰ εύκολώτατα, φοβερὰ τὰ ἥκτε-
ρότερα, καὶ ἄβατα τὰ εὐπίβατα; δὲν ξοχάζεσθαι ὅτι ὅχθος
μόνον ἡς τὰς Αἰγαίωνάτες, ἀλλὰ καὶ ἡς αὐτὰς τὰς εὔρετάς
τῷ νέας κόσμου Εὐρωπάνας, ἃντα πρὸ τριῶν χιλιάδων χρόνων
ἢ πρότερης τινὰς ὅχθος ὅτι ἡμπορεῖται εἰς εἴρεται τέχνῃ ὅπερε
διαπλανῶνται ἀπέρρευτα πελάγη, ἀλλ' ἀπλῶς ὅτι ἡμπορεῖται
εἰς εἴρεται τρόπος διὰ νὰ περικατῆται τινὰς ἐπὶ τῶν κυμάτων,
ἵσθετε θοιμιδῶς παράλογα λέγων, καὶ ἀτοπώτερα φρονῶς;
δὲν συμπεράννεται ὅτι, καθὼς οἱ ἄγνοικι παρέζημεν ἡς ὅλες
τὰς ἀνθρώπικες, καὶ παρατήνει ἀστέτι ἡς πολλὰ ἔθνη φοβερὸι
φαινόμενον καὶ ἐπικίνδυνον συμβεβηκός τὸν ἔκλαψιν τῷ Ηλίῳ
ἢ τῆς Σελήνης, οἱ ὅποια ἔναι τόσον ἀπλέσατον καὶ φυσι-
κὸν πρᾶγμα, ὡς εἰς ὅπερε ἔναι τόσον ἀπαράτητον τὸ νὰ γί-
γνωται ἔκλαψις, ὅσου ἔναι ἀδύνατον τὸ νὰ μὴ γίνωνται,
κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὸ κάθε ἀγνοούμενον μᾶς φάνεται
ἀδύνατον; μὰ δεδόθω (λέγεται) αὐτὴ οἱ δυσκολία νὰ ἔναι
ὑπερβατή, οἱ διαφορὰ ὄμιως τῶν δύω Αἴρων, τῷ Αἴρος δι-
λαδὴ τῆς Σελήνης, καὶ τῷ Αἴρος τῆς Γῆς ἔναι φραγμός ἀδιά-
βατος, καθὼς ὁ ἀηρ τῶν Ψαριῶν δηλαδὴ τὸ νερόν, δὲν
ἔναι βατὸς ἡς τὰ πελμάτα, ἔτεται ἡς τὰ Ψάρια ὁ ἀηρ τῶν πε-
λμάτων. Αἴφισται ὅμως τὰ Ψάρια, διατὴ οἱ φύσις πάντα
κατὰ λόγον ποιεῖσσα, κατεσκεύασσε τὰ ὄργανα τῆς ἀνα-
πνοῆς τινες ἀνάλογα: ἴδιαιτέρως μὲ τὸ γοιχάνον ἡς τὸ ὄποιον

συνεσφιγμέτως τὰ περιώριστα, τὰ πελιά ὅπερ ἔχει εἰ-
τελίερα ὄργανα ἀγάλογα νὰ διασχίζει τὸν καὶ οὐκα-
λέρι μὲ ἄκραν ἀκολίαν, καὶ ἐνταῦτῷ ἀρμόδια νὰ διαπλέ-
σου ἐπίσης καὶ τὸν αὔρα τῶν Φαριῶν, οὐκπορεῖ νὰ λήσει
ἀτυχῶς καὶ αἱ τὸν ἕνα καθὼς καὶ αἱ τὸν ἄλλου, ὅπερ δὴ καὶ
βλέπομεν ὅτι ὄχι μόνον γλάροι καὶ ἄλλα πολλὰ Φαρο-
φάγα ἔνυδροι πελιά πάζει μὲ τὰ κύματα καθὼς οἱ ἀε-
τοὶ μὲ τὰς πνοὰς τῶν ἀνέμων, ἄλλα καὶ σαρκοφάγα ὄρ-
νεις ἐκαὶ ἀκολώτατα νέμονται, καὶ πολλὰ ἄλλα πελιά
ἐν αὐτῷ ὀμφωλέσκου καὶ τεκνογονοῦσι. Δὲν ιξώρεις ὅτι τὰ
χελιδώνια (πελιά ὁπερ βέβαια δὲν οὐκπορεῖς νὰ τὰ αἴπερ
ἔνυδρα) περνεῖν κάτιον χρόνου ἐξ μῆνας, δηλαδὴ ὅλου τὸν
χαιμῶνα μέσα ἀπὸ τὸ νερὸν, καὶ μάλιστα ὑποκάτω ἀπὸ νερᾶ
παγιαμένα, ὅπερ ἔτε βλάπτονται ἔτε αποζυμίσκεν. Οὐρα-
περὶ τέτοια τὸν Οὐλαον Μάγυνον μαρτυρεῖνται ἀπὸ τὴν σύνο-
ψιν τῆς Αὐριτώνας Ιεροφίας τε βιβλ.: 15': ἄκυσαι τὸν πε-
ριφημον Δερχάμι ὡς αὐτόπτην μάρτυρα ἐπιβεβαιῶντα τέτοια
ἀπὸ τὴν φυσικοδεολογίαν τε βιβλ.: 2': καφέ: γ': Αὖλαὶ ποι-
οις ἐπίσημε ποτὲ ὅτι οἱ ἀναπόφωντοι φίλοι τῆς ἀρχιτεκ-
τονικῆς ἔτε ποδῶν ἀμοιρεῦντες οἰκάνων πρὸς πλωσίμοις,
ἔτε τὸ λεπτότερον δέρμα τας ἀρμόδιου ὅτι διὰ νὰ μὴ
συμπίνῃ τὸ νερὸν, οὐκπορεῖσαι νὰ διαπλέσουν θάλασσαν;
μ' ὅλου τέτοιαν γυναικὸν ὅτι οἱ πουτικοὶ ὄχι μόνον μὲ
ἄκραντες ἀκολίαν πλέειν ἀπὸ τὴν ὑπεράνθην τῆς θαλάσ-
σης, ἀσὰν νὰ ἐπεριπατεῖσαι ἐπάνω ἀπὸ τὴν σέγην κανενὸς
τροφοπωλέα, ἀλλὰ παυθργοὶ ὄντες καὶ ἀπὸ λεηλασίαν ἐξ.
ἀπαλῶν ὄμυχων ἀνατεθραμμένοι, διὰ νὰ μὴν φιραντεῖν
πλίσοντες ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν, διαπεραιώσει τὴν θάλασσαν.

κρυμμένος ἃς τὸ βάνος τῶν κυμάτων, καὶ ταξιδεύσαι σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις μέσα ἃς τὰ ὄδατα ὡσὰν νὰ ἔτον δέλφινες. Μὰ ὡς καλέμε Φουτενέλ δὲν ζοχάζεσαι ὅτι ἀνίσως τινάς, πρὸ τοῦ νὰ εὑρεῖς ἢ τέχνη τῆς κολυμβᾶν, ἔλεγεν ἃς της ἀνθρώπων ὅτι ἤμπορεν νὰ μεταχειρίζεν τὰ χέρια των ὡς πτεράνων καὶ τὰ ποδάρια των ὡς ἐρανῶν καὶ κολυμβήσαν αὐθόβις ὡσὰν Ψύρια ἃς τὴν θάλασσαν, ἥτελαν τὸν νομίση πῶς ἂντι κάμπια εἴρρειν, ἢ πυρῦμα καταχθόσιον κακέργου ἀκεισαλμένου ἀπὸ τὴν Αἰγαίωπὸν διὰ νὰ πυρίξῃ μὲ ἀπότιν τὸν κόσμον; ἐγὼ ζόχάζομαι ὅτι ὁ πρῶτος ἀνθρώπος ὅπερε κατετόλιψε νὰ δέψῃ ἐμπόριον ἃς τὴν θάλασσαν, ἀναμφιβόλως ἔπρεπε νὰ ἂντι ἀπελπισμένος. Μὲ λόγου τέτοιο ίδε ἢ τέχνη τῆς κολυμβᾶν ἔγινε τόσου κοινὴ ἔτες καὶ μικρὰ παιδάρια πάλιαν μὲ τὰ κύματα, καὶ τὸ δυσκολώτερον ὅπερε πλέσει καὶ ἃς ποταμὸς ἀντιβάνοντα ἃς τὸ φαῦμα τῆς νερᾶς, καὶ ὡς ἀπέντιν ἄνω ποταμὸν κινεῖται. Εἶναι οὐσιαὶ ὅπερε οἱ κάτοικοί των ἐμπορευόμενοι τὰ ἃς τὸ βάνος τῆς θαλάσσης ζωόφυτα βατᾶν μέχρι δέκα καὶ δεκαπέντε ὄργην ὁ βάνος. Τέτει ὁμολογεμένε, ἢ πιθανολογία τε βατᾶν ὄδηγει καὶ πολὺ ἔτει περαιτέρω τὴν ἐντέλειαν τῆς κολυμβᾶν. Εἴπατε πῶς παρέβλεψες τὰ τόσα ἄδη τῶν ἀμφιβίων ζώων διὰ τὰ ὅποια ἐπίσης χρησιμεύει καὶ ὁ ἀνθρώπος τὸ νερόν. Ή δὲν ἴξεύρεις ὅτι ἐφάνη καὶ ἀνθρώπος, γεννημένος ἀπὸ γοναῖς ἀνθρώπων, ἀναθρευμένος ὡς χερσαῖος ἀνθρώπος, καὶ ζήσας ἔνδεκα ὄλοκλήρως χρόνως ἐπὶ τῆς γῆς (ἀληθινὰ καταδαπανῶν τὸ πλεῖστον τῆς διαζήματος αὐτῆς τῆς χερσαίας τε ζωῆς ἃς τὸ νὰ κολυμβᾶ) ἐφάνη ἀμφίβιος, ἢ μᾶλλον ἔνυδρος, ὡσὰν ὅπερε καταφρούντας καὶ

γουας, καὶ πατρίδα, καὶ ὁσίαν, ἐξελέξετο διὰ παντοτι-
νὴν κατοικίαν τὰς ἐκτεταμένιες κάμπιες τῆς πελάγους, καὶ
μετοίκησεν ἐκτῇ, προτιμήσας νὰ συζήσῃ μὲ τὰ ψάρια,
ἢ μὲ τὰς ἑταῖρας τῆς πατρίδος ταῦ, ὅπε τόσου αὐχαρ-
τίζῃ, ὡς μετὰ χρόνῳ ἀλιευθῶς ἀπὸ περιηγητὰς, καὶ
ἀναγυνωρίσας καὶ πατρίδα καὶ γουας, μετ' ἐπολὺ ὕσερος
ἀνεχώρησε τάλιν^{κατεβυθίδη} μὲ τὰ κύματα τῆς ὑγρᾶς
πατρίδος ταῦ, ὅπε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς ταῦ ἀνετος διε-
βίωσε; ἀλλ' ὁ ἐδικός μας ἀέρας (λέγεται) δὲν ἔναι πυν-
τὸς ἀδόλιν ταῦ ἐκτασιν, καὶ μάλιστα πολλοὶ λέγειν
ὅτε δὲν ἔναι πυντὸς ὄλιγον ὑψηλότερα ἀπὸ μερικὰ βυνά.
Ἐγὼ σὲ ὑπόσχομαι νὰ σὲ ξάλλω μὲ τὴν ἀεροσατικήν
με μηχανὴν ἔως μὲ ὑψος ἐπέκεινα τῶν τεσσάρων χιλιά-
δων πυχῶν, καὶ νὰ πυνθάνης μὲ κάτιστας ἀνεσιν τὸν ἐκτῇ
ἀέρα, καθὼς ἡμπορῆς νὰ πυνθάνης τῆς δάσους, ὅπε διαλέ-
γεσαι, ἀν αὐθίκης ἐπάνω αἰς ἓνα δάνδρου ἐν καιρῷ χειμῶ-
νος, καὶ μὴ φοβηθεῖς νὰ παγώσῃς, διατὶ κοντὰ ὅπε ἡμ-
πορῆς νὰ σὲ πληροφορήσῃ περὶ τέτε τὸ Βλαυσχιάρο ὃς τις
ἀνέβη, ἵξεις καὶ ὅτι οἱ Ο' Δανδέζοι μὲ τὰς 1633. ἐπέρα-
σαν ὅλου τὸν χαμῶνα ἐπάνω αἰς ἓνα βράχον τῆς Σπίρτζ-
βεργ (Spiritzberg) πρὸς τὸν 88. βαθμὸν τῆς Πλάτανης
χωρὶς νὰ χάσουν ἥδενα ἀνθρωπον ἀπὸ τὴν συνοδίαν των των
Ο' ἀνθρωπος ἔναι τόσου καλὰ δρυγανισμένος ὅπε ἡμπο-
ρῆς νὰ ἀντέξῃ αἴσιας κάτιστα μόνου ἀν αρχέσῃ νὰ προ-
χωρῇ ὄλιγον κατ' ὄλιγον, καὶ αὐτὴ ἡ ἀνάλογος μὲ τὴν
σύγκρασιν καὶ συναρμογήν ταῦ ἀργοκινησίᾳ δὲν πρότην νὰ
μᾶς κάμῃ νὰ συμπεράνωμεν τολμηρῶς ὅτι μὲ τὸ (δεῦνα)
πρᾶγμα (ἄν δὲν ἔναι μόνον ὑπερφυσικὸν, ἡ ἀπόκριψις

μυσήσιον τῆς φύσεως, ἢ ἀπολύτως ἀδύνατου) δὲν ἡμπορᾶν υὰ φωτίσῃ ὁ ἄνθρωπος. Πλέονέρως λοιπὸν ἃν φωτάσουτες ἔτει οἱ ἄνθρωποι τῆς Γῆς ἂς τὸν ἀέρα τῆς Σελήνης, ἔτει οἱ κάτοικοι τῆς Σελήνης ἂς τὸν ἀέρα τῆς Γῆς, καὶ δοκιμάζοντες κατ' ἀρχὰς δυσκολίαν νὰ τὸν πναύσεν, καὶ ως λέγεται, δὲν ἀρχίζεν ὀλίγου κατ' ὀλίγου νὰ τὸν συνηθίσεν αὐτόν. Βρατὴν ἐν αὐτῷ μὲ ἄκραν ἔνοχολίαν; Στενοχωρᾶσσα! Φούτενέλ, καὶ βλέπω ὅτι ἔχεις σκοπὸν νὰ μοὶ προβάλλεις τὴν ὄρμητικὴν περιφορὰν τῆς γῆς: Δίνεις, ἢ οποία ὄχι μόνον δὲν θέλει αὐτίσαι τὸν ἀεροναύτην μας νὰ προχωρήσῃ ἐκαὶ ὅπερ θέλει, ἀλλὰ καὶ περιδιψάσαι θέλει τὸν συμπεριφέρει, καὶ ἀπὸ ἀεροπόρος θέλει ἀποκαταστῆναι μικρὸς δόρυφόρος. Μὰ δὲν ἔλαβες ἀδησιν ὅτι ἡ Δίνη ὁδύνασα ἐπιμένειν ἀπὸ τῆς νὰ περιδιψῆται, καὶ ἀρχίσεν ἡ ἔλξις ἐφέλκεσσα νὰ ἀντεφέλκῃ τὰ σώματα; καὶ λαὶ (λέγεται) μὲ καὶ ἡ ἄνθρωπος ἔχει τὴν θέλει ἐμποδίσαι τὸν ἀεροναύτην μας, καὶ ὅταν ἡμπορέσῃ μὲ ἄκραν ἐπιτιδιάστητα νὰ προχωρήσῃ ἡνακ ὑπερτατον βαθμὸν, ὥστε νὰ ἀπέχῃ ὡς 5 ἀπὸ τὴν Γῆν, καὶ I ἀπὸ τὴν Σελήνην θέλεις εἰπεῖς ἐκαὶ ἄνθελκόμενος ὡς πρὸς τὸν κέντρον; Εἴγω ὅμως σὲ πληροφορῶ ὅτι, ἂν φέρω αἱς ἄκριβειαν τὴν χρῆσιν τῆς φλογιτικῆς ἀέρος, ἢ ἂν ἐφαυρεῖς κανένα ἄλλο τὸ ἀριθμούτερον κινήτην, διὰ τὴν ὅποις ὀδηγμένη ἡ ἀεροσατική με μηχανὴ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ φωτάσῃ ἐως αἱς τὰ ὄρη τῆς Σελήνης, τότε διὰ μὲν τῆς ἐνδομύχης ὀδηγίσεως θέλει ἀνέβη ἐκαὶ ἀβλαβῶς, ἀφ' ἧς δὲ ὑπερέβη τὰ ὄρη αὐτὰ ἐφελκομένη τότε πάλιν διὰ τῆς ἐπικέντρες ἐλεγεις τῆς Σελήνης θέλει ἀρχίσαι νὰ καταβαίνῃ αἱς τὴν Σελήνην, καὶ ἴδε τὸ μέγιστον ταξίδι περαιωμένου. Καὶ λοι-

πὸν ἂν ἔχεις περιέργων, πρόσμανε, καὶ πρόσμανε πολὺν
καιρὸν, διατὰ ὁ καιρὸς χρημάζεται πρὸ πάντων ἃς τὴν πρό-
οδον τῶν ἀνθρωπίνων ἐφανρέσσεων, καὶ σὲ ὑπόσχομαι νὰ σοὶ
κάμω τὴν χάριν νὰ σύλλω πρῶτα καὶ ἀρχῆς ἐσένα διὰ νὰ
κερδίσῃς τὸν θρίαμβον. Άλλὰ μὲ φάνεται ὅτι μὲ ἄκρων
σε ἀχαρίζεις παρατάσσει ἀπὸ τοιαύτην πρόσκλησιν, μὲ
ἐπρεπε, ἐπίσης νὰ μὲ γιγήσῃς κατ' ἀρχὰς νὰ συζήσῃς τὴν
τοιαύτην σὲ παραλογου πρότασιν, καὶ νὰ σοχαθῆς ὅτι τὸ
ἔκτος τῆς γῆς ἀτμοσφαίρας διάσημα μέχρι τῆς ἔξω ἐπι-
φανείας τῆς σεληνιακῆς ἀτμοσφαίρας θίνω κενόν.

ΣΕΛ. 183 (δ') Λυκωνγὸς φῶς ὄνομάζεται τὸ φῶς ἐκάνια
ὅπερ ἦ πρὸ τῆς Αὐατολῆς τῆς Ηλίας διέρχεται ἃς ἡμᾶς,
ἥ μετὰ τὴν δύσιν δικιμέναι ἔτι πρὸς ἡμᾶς. Πρὸς διατο-
λὴν ὄμως τὸ μὲν ἐν τῷ πρῷ, δηλαδὴ τὸ πρὸ τῆς Αὐα-
τολῆς ὄνομάζεται Εώ, τὸ δὲ ἐν τῇ ἐσπέρᾳ δηλαδὴ τὸ
μετὰ τὴν Δύσιν λέγεται Λυκωνγές. Τέτο καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ
ἄλλο ἕνα ἀποτέλεσμα τῆς ἀτμοσφαίρας διὰ τῆς πυκνό-
τητος τῆς ὁποίας διακλώμενη καὶ ἀντανακλώμεναι αἱ ἀκτί-
νες τῆς Ηλίας προσβάλλου ἃς ἡμᾶς πρὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς
φωτικῆς ἐκάνια Αἴρονται, καὶ διαιμένου ἔτι ὀλίγον μετὰ τὴν
τοκεί τοποσίαν. Οἵς τις ἀξιοῖ συγκατικῶς καὶ ἀποδεικτί-
κῶς νὰ διδαχθῇ τέτο ἃς διεξέλθῃ ἐν τῇ ἐπισημονικῇ Γαλ-
λικῇ γραμματικῇ τὸ μέρος τῆς ἀερολογίας, ὅπερ θέλει αὖ-
τη ἐντατῷ καὶ τὰς λοιπὰς ὅστις ὠφελεῖται προξενῶ ἃς τὸν
καθ' ἡμᾶς Πλανήτην ὁ Αἴρο ὅπερ τὴν περικυκλώμα δηλαδὴ
ἥ ἀτμοσφαίρα τε.

ΣΕΛ. 185 (ι') Η'ρις ἔναι τὸ ἀξιολογώτερον ἀπ' ὅλω
τὰ φαντάσματα ὃπῃ βλέπομεν ἢ τὸν ἀτμοσφαίραν μας.
Αὐτὴ παρὰ μὲν τοῖς Ε'βραιοῖς ὄνομάζεται τόξον θεοῦ.
Παρὰ δὲ τοῖς Ε"λισταῖς, ὃ ἐστι Συγάτηρ τῆς θά-
ματος, οἱ δὲ καθ' ἡμᾶς ἀπλῶς Δόξαν τὸν ὄνομάζουν·
Εἶναι δὲ τεσσαράκοδη Ι"ριδος, δηλαδὴ Η'λιακή, Σελι-
νιακή, Θαλάσσιος καὶ Ε'πιγμος. Παρὰ τοῖς Γαλλοῖς δὲ
ἡ Ι"ρις (arc-en-ciel) καλεῖται ὁ σημαντικός τόξον θράνιον,
ἢ τὸν θράνω. Οὓς τις ἀξιοῦ νὰ διδαχθῇ περιεχτικῶς τὰς πε-
ρισσάσιμας ἐν αἷς ἡ Ι"ρις ἀποτελεῖται ἡς διεξέλθῃ τὸ ζ.
κεφάλαιον περὶ Φαντασματογραφίας ἐν τῇ ἐπιζητικῇ γραμ-

ΣΕΛ. 194 (ς') Α'γκαλάκη ὁ Συγγραφεὺς μας ἀποφασίζε-
χως ὀρίζεται τὸν Σελήνην 60. φορᾶς μικρότεραν ἀπὸ τὸν Γῆν,
ἢ ὀρθοτέρα ὅμιλος ἀναλογίᾳ τῆς ὄγκου τῆς Σελήνης ὡς πρὸς
τὸν ὄγκον τῆς Γῆς, κατὰ τὰς γεωτέρας ἀνακτρήσιμας ἐντε-
ώς 195444333 πρὸς 86181966666, ἢ ὡς 5 πρὸς 258,
ὅπερ ἐστὶν ὅτι ἡ Γῆ ἔναι παχυτέρα τῆς Σελήνης 50 (τὴν
λάχισον) φορᾶς. Οὐρα ἐν τῷ πίνακι σημειώσαι ιδ', τῆς
Δ': Βραδιᾶς.

ΣΕΛ. 199 (ξ) Α"καρι ἔναι τὸ μικρότερον ζωῦτιον ἀπ'
ὅλα τὰ ὄσα δύναται νὰ ἴδῃ ἡ ὄρασίς μας, τὸ ὅποῖον ἔναι
ἐν ἕδος φεγγάρας ἥτοι Ψεύρας ὃπῃ γεννᾶται καὶ ἢς τὸ ἀλευ-
ρι καὶ τὸ κιρὶ, καὶ μέσα ἢς τὸ δέρμα τῆς ἀνθρώπου. Αὐ-
τὸ λατινιζὶ μὲν acarus ὄνομάζεται, Γαλλιζὶ δὲ Ciron
Ο' δὲ Α'ρισοτέλης ἐν τῇ περὶ ζώων Ι'ςορίᾳ βιβλ: E'. κεφ.
2.β. Α"καρι τὸ ὄνομάζει. Α'πλῶς δὲ P'ωμαϊκα ἢς πολ-

λὰς τόπιες τὸ ὄνομάζεν διαβολόφυρα. Εἰς τὴν Βλαχοίτηνδανίαν οἱ Κατζίβελοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γέμεστιν ἀπ' αὐτὸ τὸ ἔδος τῶν Ψιθύρων. Αὐτὸ ἔναι λοιπὸν τὸ ζωῦφιον περὶ τὸ λέγει ὁ συγγραφεὺς μᾶς ὅτι μέχρις ἐκάνεις ἔξικνάται ἡ ὄρασίς μας χωρὶς βοήθημα καὶ ὥχι περιπέρω.

ΣΕΛ 199 (η) Η' ἄπιρος πολυγονία τῆς φύσεως ἔναι μὲ τόσην ἀκατανόητου δαψίλημαν ἐκκεχυτένη ἀσ τὴν Γῆν, ὅπερ ὥχι μόνον ἡ ἀνθρώπινος ὄρασις ἀβοηθήτως δὲν ἔξικνάται τὸνὰ ἰδῆ τὸ πολλοσημόριον τῶν ἀνχριθμήτων μικρέσων κατοίκων παντὸς καὶ παντοίς σώματος, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ μέχρι τοῦτο κατασκευαθέντα λεπτότερα μικροσκόπικα, τοι' ἦν τόσα καὶ τόσα πλήθη ζώων ἀνεκαλύφθησαν, ἔναι πολλὰ χοντρὰ ὡς πρὸς τὴν ἐπὶ τὸν σκληρότητα τῶν ἐπιλοίπων ἀγνώσων ζωῦφίων. Μ' ὅλου τοῦτο καὶ φύτα ὅπη διὰ τῶν μικροσκοπίων καθορῶνται ἔναι τόσου ἄπιρχ, ὡς δὲ δὲν ἔναι σῶμα, ἡ μέρος σώματος ἐπὶ Γῆς ὅπερ νὰ μὴν ἔναι κατοικητένον ἀπὸ τοῦ ἄπιρου πλήθος ἀπ' αὐτά. Οὕτων ἔναις τῶν κεωτέρων τὸ λεγεν ὅτι ἂν ἔναις ἀνθρώπος ἢ θελε φορέσῃ μία ζυγὴν γυαλιὰ ἀπὸ τὰ γυαλιά ἐκάπηνα τῶν λεπτοτέρων μικροσκοπίων ἢ τον ἀδύνατον νὰ ἀπορέσῃ μὰ σαλάσῃ ἀπὸ τὸν τάπου τη φοβάμενος τὸ τόσου ἄπιρου πλήθος τῶν ζώων ὅπερ τὸν περισσοτέρους πανταχόθεν. Ολα λοιπὸν ἔναι πλήρη ἐξ αὐτῶν. Ο ἀγριοσφαιρικὸς ἀπὸ γέμει ἐπ' ἄπιρου. Λί σκληρότερα πέτραι ειναι φαλεοὶ δι' αὐτὰ ἀπαλώτατοι. Λί ἐπιδερμίδες τῶν ζώων ειναι παιδία κυμόντα ἀπὸ ἀπιρίαν τοιάτων κατοίκων. Τὰς τρύχα-

ἴγκαται τῶν ζώων ἔναι πολιτεῖαι ἀκμάζεσσαι ζωῆρισσαν.
 Άυτὰ τὰ φυτὰ ἐκαῖσον φέρει ἐπ' αὐτὸς ὡς ἔνας μέγας κόσ-
 μος τῆς ἴδιας κατοίκους, καὶ ἐκαῖσον φῦλόν τε ἔναι χωρίου
 ξεχωριστὸν, ὡσαν ὅπερ κάθε ἄδος αὐτῶν τῶν μικρίων ζώ-
 ων ἀναλόγως μὲ τὴν σωματικήν τε συναρμογὴν ἐκλέγει
 καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας τε. Τόσα δένδρα τῆς Ζα-
 λάσσης, τὰ κόψη τινὰς ἀπὸ τὴν δίζαντων ἀπολιθώγαι. ἐξ
 ἧν ἔναι καὶ τὸ κοράλιον, τὸ ἀπλάνερον μεριγάνει καλέμε-
 νον, δὲν ἔναι ἄλλο, αἷμα σύμπιξις ἀπέρρων ζωῆρισσαν τὸ
 ὅποῖα σωρηδὸν ἐκεῖ ἐνοικεῖται νέμονται, αὐξάνει καὶ ζωσιν.
 Ως τε ἦν ἡ μεγαλεότης μερικῶν ἀδῶν ζώων ἔξαστος,
 ἡ σμικρότης μερικῶν ζωῆρισσαν ἔναι μᾶλλον τεράστιος καὶ ἀκα-
 τανόητος. Οὐ λεωνιχὴ Leuwenhoeck παρετίρισε
 μὲ καὶ τῇ αὐτῇ φορᾷ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ τὰ μίκκισκα
 ζῶα ἢς τὸ ἥπαρ μᾶς μύρινας, παρὰ δὲτὴν ἔναι μῆδραπος
 ζῶντες ἐπὶ τῆς γῆς. Άυτὸς ὁ ἴδιος ἐπαρέιμησεν ἢς μίαν
 δανίδα μῆδροπικέρεως πλάνω τῶν 8280000: ἀπ' αὐτὰ τὰ
 μικρὰ πλάσματα. Μ' ὅλου τέτο Neóτεροι ἐκάνει φιλό-
 σοφος βοηθόμενος ἀπὸ ἀκριβέστερα μικροσκόπια αὐτοκάλυ-
 ψαν πολλῷ ἔτει μᾶλλον μικρότερα ἀπ' ἐκεῖα ζωῆρια, εἰς
 τρόπου ὅπερ μία δανίς μερικῆς τῆς βροχῆς περιέχει μιλιάνια
 μῆδριστά ζώων. Οὐδεν ἐγὼ μὲν διὰ σύντομίαν ἀποσιω-
 πῶ αὐτὰ, ὅποιος δὲ ἀγαπᾷ νὰ ἴδῃ τὴν μῆδρα μῆν καὶ μῆδρ
 κατάληψιν πολυγονίαν τῆς φύσεως ἃς διεξέλαθη τὴν ἴσο-
 φίαν τῶν ζωῆρισσαν histoire des insectes, ὅπερ ἐξηπορη-
 μέναι καὶ ὄλως ἐννεῶς θέλει δοξολογήσαι τὴν ἥπαρον δύ-
 ονταίνει καὶ σοφίαν τὴν δημιουργίαν.

ΣΕΛ. 207 (3') Τὸ ἀς πολλὰ ἔργα τῆς φύσεως κεκρυμμένου ἀκατανόητον μυζήριου, καὶ οὐ ἀπὸ φιλαυτίαν ἀπροσδιόρισος τῶν ἀνθρώπων περιέργων εἰβάσει τὰς φλεγματικὰς περιέργυες, οἵτις δὲν εὐχαριστεῖται ἃν ὅλως ἐξ ὀλοκλήρου δὲν ἀπαντλήσει τὸ ἐν χερσὶν ὑποκείμενον, νὰ ὑποζέσῃν ὅτι ἔνδεχεται μὲν αὐται καὶ ἕκτη μῆδιστες φυσικὴ, τῆς ὁποίας ἡμεῖς κακῆις μοίρας οὐσεράμενα. Τέτοιοι πολλοὶ τῶν γεωτέρων τοιχίτις τυχόντες κράσεως τὸ ὑπόζεσσαν. Οὕταν ὅμως τινας ἀκανθῶς κρίνη περὶ ἀνθρώπων καὶ περὶ τῆς ἀπάρτιας ὄχιζότητος τῆς δημιαργίας, δι' οὓς οὐδὲ τὰ ὄυτα διένειπε τὰ πρὸς τὴν ὑπαρξίαν καὶ γυνῶσιν των συντελεῖντα ὄργανα, θέλαι γυνωρίσαι ὅτι ὅχι μόνον τὸ τοιότου ἄναι πάντη παράλογον, ἀλλὰ καὶ ἀχαριζία κατὰ τῆς δημιαργίας. Δικτί, ποῖον διδόμενον ἔχει νὰ ὑποζέσῃ ἐνα τοιότου ὁ ἀνθρωπός; μήπως ἐγγόριστε κανέναν ἄτος, οὐ κανέναν ἀτομικὸν ζῶον ὅπερι νὰ ἔχῃ περισσοτέρας ἀπὸ τὰς πέντε μῆδιστας; οὐδὲ νὰ ὁδηγηθῇ διὰ τῆς ἀναλογίας, μήπως ἄτος κανένας ζῶον; οὐδὲ ζωῦφιον ὅπερι νὰ οὐσερῆται κακιμίας τῶν πέντε μῆδιστας; μήπως ἐγγόριστεν, οὐδὲ μπόρεστε νὰ ἐνυοήσῃ κανέναν ὄν φυσικὸν ἀπ' ὅσα ὁ δημιαργὸς ἐδημιάργησεν ὅπερι νὲ μὴν ὑποπίπτῃ αἱς κακιμίαιν ἀπὸ τὰς πέντε μῆδιστας; μήπως ἄναι ποιότις οὐδὲ ιδιότις κακιμία τινὸς σώματος ὄργανικῆς ὅπερι νὰ διαφένηται ὅλως ἐξ ὀλοκλήρου καὶ τὰς πέντε μῆδιστας; αὐχ ! πόσου ἄναι ἀχάριζος ὁ ἀνθρωπός! πάντα ὑποζέται, καὶ ἀποτελεῖται διὰ νὰ πλανᾶται καὶ νὰ ἀπατᾶται, ὅτι ἄναι ἀτελής. Πάντα ὅτι τὸν λάτεται ἐνετί. Πάντα ὅτι ὁ δημιαργὸς τὸν ὑζέρησεν ἀπ' ἐκάνο ὅπερι ἀλλα ὄντα ἐπλέτησεν, ἐν φῶ μὲτος ἄναι τέλιος κατὰ πάντα,

τα, καθ' ὅλη ἀνεπληστής, καὶ δὲν ὑσερόμενος ἔκτὸς μόνου τὴν γυνῶσιν ὅπῃ χάνει ἀπὸ τὴν ἐξ ὑπερηφανίας ἀχαρέσιαν τε, Ποῖον ἄναι ἐκάνιο τὸ φυσικῶς δημιεργημένου ὅν δοπῇ δὲν ἄναι ἦ ὁρατὸν ἢ ἀκεσὸν, ἢ γενεὸν, ἢ ὀσφραντὸν, καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἀπτού; ἢ ποία ἄναι ἡ ἐκάνια ἰδιότης ὅπῃ νὰ μὴν ἄναι καταληπτῆτε αἰσθητῶς διὰ τῶν ἐκ τῶν αἰσθήσεων προσγινομένων πρασλήψεων, ἕτε νοητῶς διὰ τῆς τῶν αἰσθητῶν κρίσεως; ἢ μᾶλλου ποία ἄναι ἐκάνιη ἡ Ψυχὴ ὅπῃ ἡμπορεῖ νὰ ἐγκαλέσῃ ἀδικου τὸ μόνου ἀπολύτως δέκαιου, καθ' ὅ, τι τὴν ὑζέρησεν ἐνὸς ὁργάνῳ μὲ τὸ ὄποιον ἐπλάτησεν ἄλλο ὅν; ἂν δὲν ὑζέρησεν αὐτὰ τὰ ἐπ' ἔλαττον μίκκιες ζῶα ἀπ' ὅσα ὄργανα καὶ αἰσθήσαις ἐγὼ πλευτῷ, πῶς ἄναι δυνατὸν νὰ ὑζέρησεν ἐμέναι ἀπ' ὅσα πλευτεῖ ὁνας κάτοικος τῆς Συρίας Αἴγαρος; ποῖος λόγος ἀναλογίας ἔχει μὲ ὁδηγήσῃ αἱς αὐτὴν τὴν ἀντιλογίαν; διατέ οὖχος ἐγὼ πάντες αἰσθήσαις πρέπει νὰ ἔχῃ ἐκάνιος ἐξ; ἀραι πρέπει διατέ οὖχος ἐγὼ ὅνα κεράλι νὰ οὖχη ἐκάνιος τρία; Εἴπατε ἀντί οὗ οὖχος ἡμπορέσσω νὰ ὑποδέσσω ἐν ὅν ἀνώτερον ἀπὸ τὸν Ἀνθρώπου πλευτισμένον μὲ ἐξ αἰσθήσαις, ποῖος λόγος θέλω μὲ ἐμποδίσαι νὰ σήσω ἐως ἐκεῖ τὴν αὔξησιν τῆς ἀριθμοῦ τῶν αἰσθήσεων; διατέ νὰ μὴν ὑποδέσσω ἐπομένως ἐτερού ὅν ἐκάνια ἀνώτερον πλευτισμένον μὲ επτά, ἄλλο μὲ δέκα, ἀφεκτῆς μὲ ἐκατὸν, μὲ χιλίας, μὲ μυρίας, καὶ μὲ μυριάδας μυριάδων αἰσθήσαις, ὡς νὰ ἀναπλάσω τερατωδέσερες ὅνται ἀπὸ τὸν πολυκέφαλον ἄγγελον τῆς Μωάμεθ; ἢ ἐπέ μοι ἐως αἱς ποῖον ἀριθμὸν προχωρῶντας νὰ σήσω τὴν πρόοδον; ἢ αἱς πόσου βάροερον ἀτοκημάτων πίπτει μόνος τε ὁ Ἀνθρώπος ἀκοσβύνωντας τὴν ἐνδιάθετον διδασκαλίαν τῆς

φύσεως; μακά δὲν θίναι ὄρθοτερον αὐνθρωπος νὰ συμπεράνης
 ὅτι καθὼς δὲν χρημάζουται τρία κεφάλια διὰ νὰ θυνοῖση
 ἐν ὃν ἀκριβῶς κάθε λόγου καὶ ἔννοιαν, ἀλλ' ἀρχῆ ἐν μόνου
 καλῶς ὄργανισμένου, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν χρειά-
 ζεται καὶ ἔκτη αἰδησίες διότι νὰ αἰσθανθῇ κανένα απὸ τὰ
 ἐνυπάρχοντα ὅντα, ἀλλ' ἀρχῆσι μόνον καὶ πέντε νὰ ἐπι-
 χορηγήσωσιν αἱς τὴν ψυχὴν πᾶν καὶ παντοῖον αἴσθημα ὁ-
 ποιεδή ποτε αἰδητός, μᾶλλον οὐ τοῦ ἀκριβῶς κατὰ τὴν
 μᾶλλον οὐ τοῦ ἀκριβῶς εὐτέλειαν του; οὐλα ἐπὶ Γῆς ἀπὸ τὸ ἕσ-
 χατον αἴτοικον μέχρι τὴν πρωτίστη πλατεῖσιν ἐπίσης τὰς
 αὐτὰς αἰδησίας ἀναλόγως ἔκαστον κατὰ τὸν ἴδιαίτερον τὸ
 ὄργανισμὸν δηλαδὴ εὐτελεσέρας μᾶλλον, οὐ ἀτελεσέρας,
 κοινῶς οὐλας οὐλας εἰπίσης καὶ τὰς πέντε, καὶ οὐλα ἡς
 μία συνεχῆς ἀλυσσος συνέχουται. Ποῖος λόγος λοιπὸν
 μοὶ μέναι νὰ ὑποδέσω ὅτι αὐτὴ οὐ ἀλυσσος σπάναι αἱς τὸν
 αὐνθρωπον, καὶ ἀνωτέρῳ ἔκάνυς ἀρχέζεν ἀλλα γάρα πολυαι-
 θητικὰ; καὶ αἱς τε νὰ συντελέσῃ αὐτὴ οὐ ἀλλη αἰδησίες;
 ποῖα θίναι τὰς αἱς ἔκάνυμι ἀναγόμενα αἰδητὰ; ἀν οὐπορέ-
 ση νὰ θυνοῖση τινὰς θίναι τε αἰδητὰ (ἐν τῷ λέγω αἰδησία
 δὲν χρημάζεται νὰ ἐπῶ ὅτι ὄμιλῶ φυσικῶς, διατὶ αὐτὴ οὐ
 λέξεις περιέχει αὐτὸν τὸν τὸν ὄρισμὸν) μὴ προσγειώμε-
 νου τελάναις αἱς καμιάν τῶν ἐδικῶν μας πέντε αἰδησίων,
 ἥγανες εἰς ένθες σόματος οὐλα τὴν αὐνθρωπίνες γένυς νὰ τὸν
 χαρίσω τὸ προνόμιον τὴν νὰ ὑποδέσῃ ἔκτην αἰδησίην οἰκά-
 αν τῷ μὴ αἰδητῷ ἔκάνυψι αἰδημάτι. Οὐσα θίναι λόγῳ οὐ
 μόνον νοιτά, καὶ ἔκεινα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ τοῦ τίναι
 οὐλας καταληπτά. Οὐσα δὲ θίναι υπὲρ νῦν καὶ υπὲρ
 κατάληψιν ἔκεινα εἰπίσης θίναι ἀκαταγόητα καὶ οὐλας, καὶ

άς τὰς κατοίκιες τὴν ὄριοντος καὶ παυτὸς ἀλλεσυζήματος.
Ἄς πάντη λοιπὸν ὁ καῦς ἔνας ἀπὸ τῆς νὰ βλασφημῇ, καὶ
σοχαιρόμενος ὅτε ὁ δημιουργὸς ἔκαμεν ὅλα τὰ ὅντα τοιῶ-
τα οἵα ἐπρεπε νὰ ἔναι χωρίς νὰ ὑπερίσῃ κανένα κατ' ἀνα-
λογίαν· ἀπ' ὅσα ἐχάρισεν αἱς τὸ ἄλλο, αἱς δοξάσῃ τὴν
ἀφατον ἀπὸ δικαιοσύνην καὶ ἀγαθότητα. Τὸ ποτιζεμένη
δὲ τὴν κάθε *Πλανήτην* ἔκαίσε *Πλανητικὴ συζήματος* κατοι-
κημένη (οὐ μὲν κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τὴν *Συγγραφέως* με) ἡ
ἀναλογία διὰ τῆς ὅποιας ὁ δημιουργὸς πανσόφως τὸ καῦς
ἔν εἰλάτιστε, μᾶς ὀδηγᾶ νὰ ὑποδέσωμεν ὅτι ἐνδέχεται νὰ
τίκι μὲν ὅντα ὅπερ νὰ ἔχειν ἀτελεσέρας ἢ ἐντελεσέρας αὐτήσας
ἀπὸ τὰς ἐδικάς μας διατὶ τοῖς χριστιμάν, ὅχι ὅμως καὶ
περισσοτέρας διατὶ δὲν τοῖς χρηάζονται.

ΣΕΛ. 207 (i) Τὸ πῶς αἱς τὰς αὔρχας τῶν ἐπιζημῶν
μας ἔναι τὸ ὄριον αἱς τὸ ὅποιον ἡ ἐδικήμας γυνῶσις ὅλη ἐξ
θλοκλήρως χάνεται, καὶ ὁ νεῖτρας κάμνεις ζάσιν, ἐκάιγε ὅμως
ὑποτιζεμένη, τὰ ὕερον γινόμενα καὶ ἀκριβῶς διακρίνονται,
καὶ λόγῳ αὐτορέονται, καὶ αἰδητῶς ἀποδεικνύονται, καὶ ἦν
ἐνίστε τὰ παρειπόντα τὸ μποδίζεν τὴν ἐνταυτῷ ὄρος ἡν
κρίσιν τὴν ιοόσμας, ὁ χρόνος, ἡ πᾶρα, ἡ διὰ τῶν αἰδή-
σεων ἔρευνα, καὶ ἡ διὰ τὴν ιοὸς ἐπίκρισις ἀνακαλύπτει ὅλη-
γου κατ' ὅληγον τὴν ἀληθινα, ὡς ὅταν ἐπιφανῇ τὸ φῦς
τῆς ἀληθινας, τότε ὡς ὑπὸ ἀλανθάδες ὀδηγοῦ ὀδηγύμενος
γυνησιώτατα καὶ ἀσφαλέσατα ἐκ τῶν ὑσέρων τὰ πρῶτα κρί-
νοιμεν, καὶ ὄρεως φιλοσοφήμεν. Αὐτὸ τὸ κεκρυμμένου
πῶς τῶς μυζηφίων τῆς φύσεως ποῖος λόγος αὐλόγως δύνα-
ται νὰ ὑποδέσῃ ὅτι ἔναι ἀνακεκαλυμμένον αἱς ἀλλας κα-

τοίκις ἄλλων κόσμων; πῶς δύναται νὰ πιθανολογήσῃ ὅτε
 καὶ ἔκανες δὲν προχωρέψῃ βαζικηδὸν εἰς τὴν γυνώσιν τῶν μυ-
 οηρίων τῆς φύσεως ταχύτερου, ἢ ἀργότερου κατὰ τὰς
 μᾶλλους ἢ ἵττου ἀκριβεστέρας προσλήψεις τῶν κατὰ τὸ
 μᾶλλον καὶ ἵττου ἐπιτελεσθέντων αἰδήσεών τας, καὶ ἐφεξῆς κα-
 τὰ τὰς ἐκ τῶν εἰπεγινομένας ἀναλόγως κρίσις τῇ νοός;
 ἢ διατί ἔκανες αὐτοῖς κάτοικος τῷ Συρίᾳ Λέσαρος ἔχει δίκαιο-
 ορ νὰ αἰδάνεται ἔκανο ὁ τῷ ἐγὼ ἔτε ἐννοῶ διατὶ ἄμας κά-
 τοικος τῷ Ηλίῳ; πόσον ἄτοπου νὰ ὑποδέσῃ τινὰς ὅτε
 τὰ πρὸς ἡμᾶς μόλις νοῆτα εἰς ἔκανες εἴναι αἰδητὰ, καὶ
 ἐπομένως τὰ πρὸς ἡμᾶς νοῆτατα εἰς ἔκανες νὰ εἴναι αἰδή-
 ματα, ὅπερ εἶτι τὰ καθ' ἡμᾶς ἀφηρημένα πρὸς ἔκανες νὰ
 εἴναι σωματωμένα. Τέτοιο ὅμως εἴναι ἐλάττωμα ἡ θεικῶς ἐκ
 παρεκτροπῆς ἐνεσπαρμένου εἰς τὸν αὐτόρωπον, ὅλα τὰ ὄν-
 τα ὅπερ δὲν γνωρίζει ἢ νὰ τὰ καταφροῦῃ, ἢ νὰ τὰ ὑποδέ-
 σῃ κατὰ πάντα ὑπέρτερα ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τε. Διατὶ ὑ-
 ποδέσται κατοίκες τῷ Κρότῳ χωρὶς νὰ τὰς γνωρίζῃ, σοχά-
 γεται ὅτι εἴναι χρέος τῷ ἀπαράτητου νὰ τοῖς κάμη τὴν τε-
 μὴν νὰ τοῖς δώσῃ καὶ ὑπάρξεις μακρὰς καὶ αἰδήσεις πολλὰς,
 καὶ ἐνοίας ὑπερφυσικὰς, καὶ δὲν σοχάγεται ὅτι ἐν φιλέγει
 πῶς ἡ ἀναλογία (διὰ νὰ μὴν ἐγκαλεσθῇ ἄγονος ἡ φύσις)
 τὸν ὄδηγον νὰ ὑποδέσῃ καὶ τὰς λοιπὰς Πλακυήτας κατοικη-
 μένας, καὶ ἐφεξῆς τὰ λοιπὰ Πλακυήτας συζήματα, ἔχει
 χρέος ἐπίσης νὰ μάνη κατὰ λόγου καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ ὅλα
 ἃς τὰ ὄρια αὐτῆς τῆς ἀναλογίας.

ΣΕΛ. 215 (ιά) Οὕτων τινὰς μὲ ἀκριβειαν διεξέλογη τὴν
 ἰσορίαν τῶν ζωῦφῶν ὅλως ἐκτελεῖται ἡ τὴν μεγα-

κειότητα τῆς φύσεως, τὴν ὅποιαν ἐφιλοτιμένη τρόπον
τινὰ νὰ δέξῃ ἡς τὰ ἀπέριας μέκκιςα ζῶα. Εἰς αὐτὰ ἔχά-
φισεν ὅλα τὰ προτερήματα μὲ ἄκραν διαψήλειαν. Οὐτὸς
ζολισμὸς τῶν σωμάτων τοις ἔναις θαυμάσιος. Οὐτὸς
οὐγανισμὸς ἐξαίσιος. Τὰ κινήματά των πάντα κατὰ λόγου,
καὶ ὅλα ὑπὲρ λόγου καὶ ὑπὲρ ἔννοιαν· ἐπὶ πᾶσι δὲ ὅταν γο-
χαδῇ τὴν ἀφθονίαν τῆς πολυγονίας των ἀδύνατον ἔναις νὰ
μὴν μείνῃ ὅλως ἐξηπορημένος καὶ ἐκεστικός διὰ τὴν τόσην
πλειότητα τῆς φύσεως. Κοντὰ ἡς ὅλα τὰ ἄλλα ἡδη τῶν
ζωῦφίων ὅπερ θέλει ίδῃ, τὸ παραδοξότερον ἔναις ἐκάνο ὅπερ
παρετήρησεν ὁ περίεργος Λευανχέν. Αὐτὸς μὲν εἶναι μέκκιςον
ζωῦφιον τοῦ ὅποιας ἡ πολυγονία ἔναις περάτιος, ὃσαν ὅπερ
δὲν ξῆ περισσότερον ἀπὸ τριάντα ἥρας, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀπῇ
σινὰς ὁρθότερον ἔναις ἀθάνατον, ἐπειδὴ καὶ ὁ θάνατός τοι
θει ἔνας ὑπνος ἀκαριαῖος, μετὰ τὸν ὅποιον διαιρεῖται ἡς ὁκ-
εῖ μέρη, τὰ ὅποια ἔναις ὀκτὼ ζόντα ζωῦφια, ἐξ ἣν ἐκα-
τούρ ζῶν πάλιν τριάντα ἥρας, καὶ μετὰ τῶντα παράγματα
αὖτε ὀκτὼ ζόντα ζωῦφια, τοῖς εἰν διατήματι ἐν-
νέα ημερῶν ίδε τὴν μέκκιςον ζῶον γενυπῆ περίπετε τῶν ὀκτὼ
μελισσίων ἀπογόνων.